

sumque efficacitatem omnem ducit ab omnipotenti, & a decreto, seu a voluntate Dei, non vero a confusione, & a bono liberis arbitriis usu, & a favoribus circumstantiis, in quibus ea est ipsi concessa. Hac autem propositionis allata significatio nullo modo Catholicae fidei adverteratur. Hac enim opinio nulla iusta fidentis disert. S. Augustini, & S. Thome, nisi in imaginari ordine illo, quem in divinis decretis esse statuit, pro certo habentur. Deum destinar efficas gratias suas certo hominum numero, quos gratuito iuxta benefacitum suum elegit, & quibus gloriatur suam preparavit intituli interiorum, que iuratum gratiarum effectus sunt, inservit & misericordie divinae beneficia.

Si funditus Augustorum vectronum, vestrorumque Theologorum sensus vellent examinare, nullo certe nego nos convincere, Molinan, Lefsum, plueque ne agnos predefinitionem futuram, a meritoru præcione in secunda, & tertia a me exposita significacione dependentem, ideoque labi in Semipelagianorum errorem. Sed questionem, quem nullius usus utilitatis Christianis hominibus est, veritate rectu. Si propositionis, de qua agitur, trias prioris sensus vos improbat, libenti animo pro vobis meum fero frustigatio, ut hunc super articulum ab omni Pelagianis, & Semipelagianis infuscione liberi habemant. Sed si Auforum vestrorumque Theologorum plieque affirmant, & tueantur predefinitionem ad gloriam non esse mere gratianum, samque dependere a præfitione meritorum in aliqua ex primis tribus, quas retuli, significacionibus; non, eos hoc hereticos esse dicam, quia credo, eos non fuimus nec esse in erroribus suis contumaces; sed, eorum doctrinam, quad substantiam, Pelagianam esse, aut Semipelagianam, asseveranter affirmabo. Dicam cum S. Fulgentio (1). *Predefinitiones veritatem*, illius videlicet predefinitiones gratiae, quam S. Paulus edocuit & quam S. Augustinus contra Pelagianos & Semipelagianos defendit, si quis detrahatur cordis creditus recipere, vel oris confessione profere, si ante ultimum diem vita praesentis, impeditas sue contumaciam non abesse, manifestum est eum non pertinere ad corum numerum, qui Dots in Christo ante Mundi confiniamen gratia erunt, & predefinitionem ad regnum.

X. Decima P. Daniellis Vito (2) est, *Theologos* quorum aliqui post mortem, alii vero ante ea *Predictionem* ponunt, posse (3) sibi invicem reconciliari & quod faciliter in reconciliatione hanc ipselit, ut etiam animos reduceret, si eum feligere vellit mediatorum. *Decridicatum proposito f. RR. PP. mei;* non nomine Societatis vestre videte (4), qui Societatis ipsius nomine affirmat, & defendit, Moling doctrinam eius a errore omnino immunem; etiam si contrarium eruditissimus me Salamanca, Loveniansis, Duacensis, & celebratus Congregatio de auxiliis prius judicaverint: hominem videtur, qui aperte scientis medie patrum & gratiae per se efficacis adverfarium se declarat, se offensum pacis auctorem inter Theologos de predificatione anteponere, & post prævia merita quæsiione. Ridiculum est enim hominem, qui vir primis imbutus est Theologicis rudimentis, præfatore, posse inter se scholas omnes conciliare de quæsiione, tanquam animorum ardore in Christi Ecclesia agitata fuit poli Pelagi heresis ortuusque ad presentem diem; & sibi persuadere, posse medium huius negotiorum exitum habere, quam habuerit S. Augustinus, S. Profer, S. Fulgentius & magnus aliorum Patrum, Auforumque Ecclesiasticorum numerus, convenientiores nimirum, & faciliores modis inventiendo disputationis huius finis. *Locus negotiationis* ejus pro signo haberet Lunc Mundum. Sed eni ratione huius negotiationis facilem, felicemque exitum obtinere arbitratur. Diceret (5) Theologorum itorum primis, placata urbanitati vestra decreto illa, quæ *Deus post prævia merita gloriam Santi Iohannis concessit*, dit, predificationis nomes officii causa tribuerat, aut faltem improbadum non vobis videatur, quoniam adverfarii vestri illud illi tribuant: "ecdemque tempore aliis diceret, non enim hoc ipsum decreto illi tribuita, quo Deus ante meritorum præficationem Gratia definit, quæ & efficaces sunt, & operantur salutem eorum, quibus illas destinata. Hac enim inter votum, pactione facta, vere dici poterit, predificationem esse ante prævia merita, eamque eis pariter posse illorum præficationem. Et hinc nulla amplius quæsiione, in vos institueret. Porro vir tanto ingenio predictus, quanto est P. Daniel, qui Thomistis corum versariis conciliare posse gloriatur, faltem, in quo difficitas fit eti, intelligenter debet. Non enim id agit

(1) *S. Fulgent. Lib. de Incarn. & Gratia Christi*, cap. 1 ex. pag. 30. (4) *V. Epist. ad P. Alex.* (5) *VI. Epist. S. August. de Praedest. Sancti*, cap. 15.

(2) *X. Visio P. Danielis.* (3) *W. Epist. ad P. A.*
Epist. ad P. Alex. pag. 30. (6) *Ibid.* (7) *Ibid.* pag. 28.

Digitized by srujanika@gmail.com

Et hoc est S. Prosperi contra Semipelagianos argumentum (1).

Ex cap. 18,

Recole inumerabile vulgus

Retro Senum, & Juvenum, qui caca turpiter nra
Libertate animi, per cultus Daemoniorum,
Per magicas artes, per amorem raptam tendenti,
Per stupra, per cades vitam duxere nefandam :
Et tamen incubentes obitu, jam limite in iplo
Extremi flatus, Miserante, nocte remota,
Cognovere Deum, purgatorique lavaci
Muovere, nulla mali linguis signa prioris,
Exempti Mendo mutarunt tartara Coelo.

Cum autem perficiatur mihi sit, gratitudinem praedificationis ad gloriam de fide esse sequere ac gratitudinem ejusdem ad gratiam in sensu quidem illo, quem mox explicavi; non equidem postquam, RR. PP. mei, duas de te agitur, officii urbanitatis causa aliquod vobis concedere. Nec, quod vobis concedam, quantum ad scientie mediae systema attinet, mihi esse putato: systema enim hoc tantum ab ut supremum Dei, ejusque gratia in hominum corda dominium conferat; qui potius illud funditus evertat, statuendo gratiam a libero arbitrio dependere. Hanc autem tem, si Deo placet, ab examen revocabo, si quantum ad vos Episcopatam scribendi habuero opportunitatem. Interim finem quoque, me cum S. Paulo vobis dicere: (2) *Nor possumus aliiquid adversus veritatem, sed pro veritate.* Summopere enim cuperem, nullam mihi cum Sociis veritis controversiam esse; quod tamquam obtinere non possum; sentio siquidem ad veritatem defendendam me debere eos patios refellere, quam cum *eis* pacem inire, falso, & erronea simulo cum ipsi five in moralibus rebus, five in questionibus de gratia sustinuisse. Insero, dicare cum Santo Augustino, omnis coenatio finitur. Immo vero maneat nobis adversus illos potius pro veritate certamen, quam cum illis in falsitate concordia. (2)

Minor autem probabilitas apparet, quod cum P. Danele, quam cum quoque alio Theologo concordamus pacemque ineamus: homo enim ipsa mala fide notorie est, utpote quod S. Augustini testimoniolum (4) adfertur definitionem illam adulteriarum, quam S. Doctor in suo de Dono Perseverantie Libro dei Praedilectionis (5) dicit: *Et enim Augustinus ait, praedilectionem esse per conscientiam, & preparationem beneficiorum C. Iustificationis, & preparatio beneficiorum Dei quibus certissime liberantur, quicunque liberantur (5).* Preparatio autem beneficiorum Dei non solum gratiam, yenum etiam gloriam comprehendit. Gratiam, inquit Propheta (6) gloriabit dominus. Gratia dei vita eterna (7) ait apostolus, nimis eternam vitam maiorem omnium gratiarum esse affirmat. Et S. Joannes (8) dicit: *De plenitudine ejus omnes accipimus; & gratiam pro gratia.* Gratia autem, quam Deus pro gratia dat, est vita eterna iuxta S. Augustini interpretationem: *Et vita eterna gratia ei pro gratia.*

Sed quoniam P. Daniel nihil in hac S. Augustini definitione inveniebat, quod sua opinioni faveret, S. Doctoris textum improbadum, damnandumque impudentia adulteravit, mutavutque vocabulum *Beneficiorum* in vocabulum *mediorum*, ut per huiusmodi mutationem ostenderet, Praefinitionem in De eis iuxta S. Augustini preparationem *mediorum*, quibus certissime librantur quicunque liberantur. Porro S. Augustinus (9) dicit: *preparatio Beneficiorum*; & P. Daniel cum dicentes adferat: *Preparatio mediorum*; & in tam insigni verborum S. Doctoris adulteratione totum innitire in felix P. Danielis argumentum, quod eis huiusmodi: „Primum Decretum est itorum mediorum efficacius preparatio; ergo iuxta loquendi modum, quo S. Augustinus uitetur, & qui ceteris omnibus opportunitate ad rem explicandam esse videatur, primum decretum est ipsa praefinitione.“
Sic famae incuriositatis, & impudens oportet, quisita S. Augustini textum adulterare autem coram tot eruditis Prelatis, Clero tunc florenti, Universitate tam celebri, & universa Literarum Republica, quin ad judicium, quod de impudentia ranta proferri potest ab hominibus, cogitet. Sed cum contra Summorum Pontificum Constitutiones quis sustinere audet, aquivocatio non usum licet.

posse uti, quinimo & revera iisdem esse usum: & veteres Romanos imitari non recusat, qui suis Ditis crimina eo fine adjudicarunt, ut sic coram exemplo ipsa confirmarentur: cum inquam sustinueris quis audet, Deum ut verborum ambiguitatem, quibus homini beneficio, sinceritate proficit, & ab aliis fallendis alieno ut religio esset; non est certe horret dicere, aut admittere mendacia, dummodo ea fibi, sive opinionibus utilia esse, arbitratur.

Valentia Jesuita S. Augustini texum dum Rome contra P. Lemos Dominicananum coram Summo Pontifice Clemente VIII. & Congregatione de Auxiliis disputavat, auctus est adulterios, verbis S. Doctoris feliciter addendo. Falilitati convictus fuit ab adverario suo coram ipso Summo Pontifice. P. Daniel Lutetiae Parisiorum contra Dominicanos Epifolios illis, quas in vulgo edit, & P. Alexandro dat, disputando adulterie ruder audet definitione Prædestinationis; quam S. Augustinus taliter, ponendo *majorum pro beneficiorum*. Sed si fuz fama parum ipse consulti, interef, R. R. PP. mei, quod vos fama consulebat Societas vestra; id quod præstatibus, si ei prohibueritis, quominus deinceps fuz Epifolos, fuolue Libellos conserbit, & si ut perpetuum seruet silentium, ei mandaveritis: vobis enim est iam perfectum ipsius Epifolias nullo modo esse Societari vestre honificare.

en Societati vestra honificatas.
Tertullianus cuidam Africæ Proconsuli dicebat (10) Parc tibi, si non nobis, parc Carthaginum, si non tibi. Vos etiam aliquid ab hoc non diffimile P. Danieli dicens potestis: Parce Societati, si non vesti. Mea multa profecto interfex, quod a vobis hox fiat; tantum enim mibi de gloria vestra desiderium est, quanta erga vos reverentia.

Admodum RR. Paternitatum Vestrarum

Humillimus, atque studiosissimus famulus.

EPISTOLA PRIMA

CUIDAM DOCTORI SORBONICO DE PROBABILITATE,

Et de erroribus Theologicarum quarundam thesum habitarum a PP. Jesuitis in Collegio Lagdunensi die 26 Augusti an. 1606.

Non ullum mihi dubium fuit, quia questionem facti ad Probabilitatem spectantem, ceteri nullius momenti questionem resipieres. Quotquot sicut folentes ingenio homines, & eruditione exculti, iutimulo etiam & ipsi habent. Re enim ipsa parum refert scire, a quoniam fonte nova hac & tam perniciose opinio emergetur, ad corrumptandam Moralem Ecclesie puritatem. Certum autem est, eam ortum stium a Traditione minime duxisse. Sic parum refert scire, qua ratione opinionem hanc in delictis habeant Iesuita, & scire, utrum isti primi fuerint, & soli, qui eam fin & amplexati, & fecuti. Sufficit, mundum Christianum extitisse per sedecim facula, cum Probabilitas fuerit in Ecclesiam introducta, cetera tuta morum regula, sicut dictum est. *Uisque in hunc dies sine sua doctrina mundus Christianus fuit.* Quatio facti pluri annorum spatio Ecclesiam, quod ad Janfenitium pertinebat, infelicitate turbavit. Opus ne est, ut PP. Jesuita novam in moralibus rebus questionem facti excitent; & interminabiles ferant querimonias? Controversia huiusmodi nullius esse possunt Christiano Orbi utilitatis, nullius quod ad Ecclesiam attinet adiunctionis. Si auctoritate pollerem, mandarebant Iesuita, & Dominicanis, ut de hac facti questione silenter; & primos statim secundis conciliarem, si illi subscriberet non recusarent optimo Moralem, & vivendi rationis principio, quod Joannes Saressiensis S. Thomas Cantuariensis Discipulus, & dein Carnotensis Episcopus, ab hoc sancto Martino diciserat, & in sua ad Robertum de Fervetram Epistola statuerat (ii). Hac autem Epistola Roberto confitum fuum, de quo ab eo rogatus fuerat, dedit de agendi ratione, quando magne occurserunt difficultates, & inibus, quae ad conscientiam spectant, dubia orinuntur. Ait itaque: *Eoce coram Deo, quem hujus verbi in extremo examine rite invoco, tota spiritus literas, & fias, illi tanquam Petri promissa, & debita, respondebo, quod in omni articulo dubitate corso facientium: feliciter, ut primo omnium que-*

(1) *S. Prosper. Poem. de Ing.* p. 2. cap. 18. (2) *Cor. cap. 13.* v. 8. (3) *Lib. 29. contra Faustum cap. 2.*
 (4) *Vide Epiph. Ul. ad P. Alex. 28.* (5) *Lib. de Dono Persever. cap. 14. §. 34.* (6) *Pfd. 38. v. 12.*
 (7) *Ad Rom. cap. 6. n. 23.* (8) *Cap. 1. v. 16.* (9) *Tract. in Joannem.* (10) *Lib. ad Scapul.*
 (11) *Lib. 1. Epiph. 157. inter illas S. Thomas Cantuariensis, quas D. Lupus Augustinianus Lovaniensis Doctor
 vulgo agit.*

ramus, & sequamur, quod super hoc Lex Divina prescripsit. Quae si nibil certi exprimit, recurratur ad Canonem, & exempla Sanctorum. Ubi si nihil certum occurrit, tandem exploretur ingens, & confusa sapientia in timore Cadetopolitanus. Illi seu pauciores, seu plures sint, ceteris praefrantur, qui honeste Dei commode omnibus anteponunt. Nullus enim fiducioris inedit, Legi Dei, quae omnibus est certissima forma vivenda, neglecta. Et qui Patronum vestigia detraheat imitari, ad consortium Regni, quo illi gaudem, intrare non poterit. Nam & Iosephus (1), & Seniores Israhel in fidebre Gabonitiorum patuerunt eisdem, quia, sicut Scripturatis est, sumptis eorum cibarum, os Domini non interrogaverunt. Quid autem significatur per os, nisi verbum Domini, quod famel locutus est? Sponsorem pro Dominicanis me exhibeo, quod hinc regula, utpote que compendio universam ipsorum de Probabilitate doctrinam continet, omnino subseruit. Subscripti & Jesuiti, & nulla erit amplius difficultas de admittendo Parallelo Jesuita inter, & Thomistis in hoc Moralis articulo. Sed Jesuita longe absente videntur, quin tam iustam, tamque aquam conditionem acceptent. Tu de hoc judicabis a quibusdam Thebus publice in eorum Lugdunensi Collegio die 26. Augstii an. 1696. habitis; et enim omnes errorem continent, & ad Episcopos notariales, atque ad S. Sedem deferrit merentur. Fidele interim ad nunc mitto compendium.

Propositio I. Dari non posse peccatum mere philosophicum. Verum est effe possibile, falsum est, ut nonnulli, et crux erroris placuit, eas opinione excusari posse omnia scelerata perdiditum hominum (2).

Episcopi nostri, & S. Sedes judicabant, utrum consequentia hujusmodi naturaliter sequatur, vel ne, a peccati philosophici notione, cui definiti a Jesuitis, quod illud iustum erunt, peccato theologico, & mortali, quod est iuxta eorum doctrinam voluntaria, & libera Divina Legis transgressio; & utrum Summus Pontifex Alexander VIII. damnasset, vel ne, ceu principium scandalosum hujusce erroris, quem ab hac Thesi sequi ipsius Autores negant, inutilem philosophici, & theologici peccati distinctionem. Affirmare, possibile esse peccatum philosophicum, errorum est, sed opinio iuxta Jesuitas: Hoc opinio: qui aliquo, talius est, dicunt, eam posse omnino insigniorum peccatorum crimina excusare; quamvis vero non dicunt, falsum esse illum eam crimen excusare posse; Hoc autem an non est Alexander VIII. a tota Ecclesia receptam Constitutionem voluntarie cludere?

Propositio II. Licit sequi quamecumque opinionem certe probabilem, quando est ea, ut minus probabilitas, quam opposita. Quae sententia stricte veritatem non est, ne laxe statuitur; quoniam contraria sententiam solitari motus discipline non minus occasionem prabere contendo. Neque sententia nostra confirmat illa propositiones in materia probabilitatis a Summis Pontificibus damnata, sed etiam potius confirmat.... opinionem probabilem vocamus eam, que nimirum motu gravi (3).

Episcopi nostri, & Summus Pontifex, utrum hac Thesis eludat, vel ne felicis recordationis Innocentii XI. contra Probabilitatis laxioris doctrinam decrevit, judicabant. Grave illud motivum, quo Jesuita, opinionem minus probabilem nisi volunt, ut licetum sit eam practice sequi, est ne aliud iuxta eorum doctrinam praeter aliquorum Casuifilarum autoritatem, aut rationem, quae ipsi probabilis videtur? Id quod erroribus, & sophismatis ipsius communice profecto potest. Si hac sententia est veritatis vox; peti ergo a Deus potest, ut eam nos edocet; & petendi loco cum Propheta (4), ut nos edocet suam Legem, & Veritatem, petere ab ipso possumus, ut edocet nos Probabilitatem. Ab aliis autem Thebis huius propositionis facile est judicare, utrum hac opinio talis sit, qua ad omnium relaxatissimum maximam dicatur.

Propositio III. Non est evidens evidentia moralis proprie dicta Catholicam Religionem esse veram (5). Appellatur evidens moralis illa, qui oritur ab illis Probabilitatis motivis, ad quae infidelis si suam convertit attentionem, evidenter ad abjurandam falsam suam Religionem, & ad veram Catholicam firmiter amplectendam cogitur. Hoc quidem pacto Jesuite ipsi Cadetopolitanus Collegi evidentiā hanc suis in Thebū die 25. Maij an. 1693. habiti, definiere. P. ve-

ro Honoratus (6), Theologia in Collegio illo Proprius in quadam Thebū die 30. Januarii ejusdem anni publice habita contraria propositionem sustinuerat; & Cadetopolitanus Facultas Jesuita cogit, ut scandalum ab hac Thebū ortum tollerent (7). Ipsius ergo Jesuita, ceu falsam, temerariam, & scandalosam P. Honoratus propositionem damnaverunt; eumque coegerant, ut eam publica retractatione revocaret, & Thebū primi adverfam defendebat. Et quoniam illa retractationem hanc excoigit, & scripsit ratione contraria illi, quae ex Superiorum suorum praescripto uti debebat, fuit ab ipsi Theologia docenda munere privatus. P. Lucas Cadetopolitanus Collegii illis temporibus Rector prudenter rem hanc tractavit; & cenobio illam impedit, quod certa & Facultas notasset, & Illustrissimus Dominus Bajocensis Episcopus scandalosam P. Honoratus propositionem nota non omisisset. An non porro mirans, ut res est, Jesuitas Lugduni, ceu veram propositionem illam tueri, quam quatuor ante annos Cadetopolitanus, ceu falsam, temerariam, & scandalosam, damnaverint? At Jesuita ita fuit, qui doctrinam non suam esse dicunt, quando Doctores, & Episcopi in eam infirmit, eamque propria utentes scientia, & auctoritate impugnant, & censura notare sunt parati; & contraria suam esse affirmant, quando defendere eam posse, quin illam oppositionem patiantur, animo presumunt. Hac autem an non locorum, & temporum, potius quam Evangeliorum doctrina est appellanda, iuxta illud S. Hilarii Fides temporum, non Evangeliorum?

Episcopi autem nostri, & Summus Pontifex, utrum hujusmodi propositione defendi queat, decernent; & insuper statuent, utrum Christiana Religionis veritas sit moraliter evidens; utrum Augustinus (8), hanc evidentiam contra Manichaeos, Donatistas, & omnesque Inimicos invincibiliter ostenderit, utrum, nullam aliam praeter Catholicam veram esse Religionem, luculentissime moraliter demonstraret & vaticinacionem adimpleret, & uniformitas, atque puritas doctrina, & populorum, confessus, & auctoritas a miraculis inculta, a spū confervata, a charitate aucta, ab antiquitate confirmata, & non interrupta in S. Petri Sede Apostolorum Principi usque ad Summum Pontificem nunc regnante Episcoporum successo, & Catholica tantum nomine, quod Heretici ipsi Ecclesiæ negare non posint.

Propositio IV. Deus potest uti verbis equivocis, ita que aliquando effe est. Unde constat, utrum equivocum non est per se illicitum, utrumque aliquando illud; cum scilicet adest causa legitima (9).

Episcopi nostri, & Summus Pontifex decernent, utrum propositione hinc Deo, ipsiusque Verbi veritati, & promissorum fidelitati, ipsiusque denique minarum certitudini, vel ne, injuria, & statuent, utrum ea sit, vel ne, conformi vicecimae leprosae ex propositionibus, quas latenter in scandalosis, & pemiciosis in praxi feliciter recordationis Innocentius Papa XI. sua Constitutione damnavit; & tandem utrum Lugdunensis Collegii Jesuita, qui eam defendentur, lapi sint ipso facta in excommunicationem S. Sedis reservata.

Propositio V. Beneficiarii habent dominium in redditus Beneficiorum suorum, neque tenentur ex justitia superfluum pie impenderi, sed ex religione tantum (10). Ex quo sequitur, eos non teneri ad restitutionem bonorum Ecclesiæ, aut Beneficiorum suorum redditum, quos in profanos usus expenderint, quibus confanguineos, affines suos ditarint, quisque tandem in luxum, in iudeis, aut in res turpes consumptivis.

De propositione autem hac Episcopi nostri, & Summus Pontifex statuent, sit ea, vel ne contraria (11) Concilii SS. Patribus, Ecclesiæ Decretis, a quibus edocemur, Beneficiarios nonnisi administratores esse, economos, & dispensatores bonorum, atque redditum suorum Beneficiorum bona siquidem omnia hujus generis sunt vota fiducia, pretia peccatorum, patrimonia pauperum. Statuent insuper, utrum propositione hanc sine errore, & scandalio defendi queat; & utrum Illustrissimus Dominus de Lery de Vantadour Byurigenensis Archiepiscopus sua pastorali Epistola die 13. Aprilis an. 1650. eam merito damnaret, quando P. Joannes Garnierius in Jesuitarum Byurigeni Collegio Catuum Conscientiam Lector eam edocuit.

Propositio Sexta. Non est usura exigere aliquis supra for-

(1) Cap. 9. v. 14. (2) Theb. Col. 1. de peccatis prop. 4.

(3) Theb. Col. 1. de peccatis prop. 5. 6. & 7.

(4) Psl. 118. & 142. (5) Theb. Col. 2. de fide prop. 5.

(6) Alias R. Caravacou appella.

(7) Collectio quorundam Opusculorum Thebū continet Cadetopolis ipsius mandatam an. 1693.

(8) S. August. de verba Relig. de Unit. Eccl. Cabrol. contra Epiph. Manichei, & alibi.

(9) Theb. Col. 2. de fide prop. 7.

(10) Theb. Col. 3. de iustitia, & iure prop. 3.

(11) Can. Res Ecclesiæ 12. quæf. 1. Catech. Parisi. VI. L. 1. c.

5. Conc. Cab. II. c. 6. Conc. Turon. III. c. 10. Catec. Trid. fess. 25. cap. 1. de Reform.

fortem propter verum, & mortale periculum ipsius fortis vel amicitude, vel difficile recuperande. (1)

Episcopi nostri, & Summus Pontifex suam sententiam de propositione hoc sententiam, & immotescer, utrum Mercatorum, & illorum, qui male se habent de rebus suis, & tandem pauperum refusus usuram ipsa tueretur, & consenserit, et quod motuum dantes pericolo se exponant ipsius fortis vel amittenda, vel non fin magna difficultate recuperanda; & utrum propositione hujusmodi proxima sit, vel ne, haec; contraria, vel ne, Iesu Christi mandato: Miserum date, nihil sperares.

Propositio VII. Tres contraria licet sunt, etiam simul, & exequatur in isti. Episcopi nostri, & Summus Pontifex iudicabant, utrum fuerit, vel ne, hac propositione Confutatione (3) Sixti V. Defensabilis damna, utrum Theologia Parisenis Facultas merito eam aequa ac precedente in Amalaco Guimeno confusa notare, & utrum doctrina hæc eo usque procedat, ut Urs, qualis Lugdunum est, multam mercaturam faciens ad oīum redigatur, his ad proxim adūtis principiis & hinc, quod Propheta ait, confirmetur: (4) Præcipita Domine, dividile linguis eorum, quoniam vici iniquitatem, & contradictionem in Civitate. Die ac nocte circumdabit eam super muros eis iniurias & labor in medio eis, & iniustias; & non defecis de plateis eis usura, & dolus.

Propositio VIII. Ad Sacramenta validitatem non sufficit intentio Ministrorum, qui intendat solam actionem extenuam, qui sit in Sacramento; sed requiriatur, ut intendat aliquo modo ipsum & actionem Sacramentalium. (5)

Episcopi nostri, & Summus Pontifex iudicium sententiae de heis propositionis veritate, & statuent, utrum Baptisma administratur a Pagano, a Sociniano, a Calvinismo, qui veram sinceram, & interiori peragende tantum sacramentalis actionis, nullam vero Sacramentalis effectus producenti, quem nulla modo credunt, intentionem habuerint, sit, vel ne nullum, & utrum debet terari. Statuent insuper, utrum hac propositione contraria sit, aut non, perpetua doctrina, & disciplina Ecclesiæ, atque Concilii Rothomagensis 1581. ut de Sacramentis cap. 11. Rhenen, & Turenensis, 1581. Tololano 1590, item Synodo Diocesanæ Eburovicensis, & Reptoni Nicolai I. que est in cap. A quodam, & Definitione Pp. V., & doctrina deinde S. Augustini in sua 97. Epistola ad Bonifacium Episcopum, que est 33. in veteribus Editionibus, sicut & in iis de Baptismate contra Donatistas Libris.

Propositio IX. Contraria imperfeta, que & attrito dicuntur, debet esse supernaturalis, & ex motivo benevolentie, ut ex superfluis peccati confideratione, aut ex metu gehennæ, non autem sufficiat ad valorem, & effectum Sacramenti Panitientis, ut certo colligatur ex Concilio Tridentino. (6)

Episcopi nostri, Congregatio Concilii, & Summus Pontifex iudicabant, necesse datum est, vel ne, ad Sacramentum effectum percipendum, peccatum odio habere, & id a Deum per amoris saltem imperfeti actum dicubatur, utrum Dei amor saltem initialis sit, vel ne, ad gratiam iustificantem in Sacramentis, eaque ad fides, & fides, necessaria dispositio; & utrum certum sit iuxta Tridentinum Concilium (7) nos a Punitentia Sacramento absque ulla animi nostri motione, & fine ullo amoris divini actu iustificari. Sanctus Petrus Crisologus (8) nonnisi merito dixit: Absolvi vobis Anna. Judicabant præterea, ut possit abolitionis Sacramentis penitenti concedi, etiam dum moraliter dubitent, utrum Dei amor saltem initialis sit, vel ne, ad gratiam iustificantem in Sacramentis, eaque ad fides, & fides, necessaria dispositio; & utrum certum sit iuxta Tridentinum Concilium (7) nos a Punitentia Sacramento absque ulla animi nostri motione, & fine ullo amoris divini actu iustificari. Ignorabat ne ille, Apolos tentari de infidelitate perfidie, & aliquod de mysteriis hujus veritate indelibera dubium pati? Ignorabat ne ille, quod novus hic Prophetæ edocere conatur, Christianos nimur pati perfidie aliquam de veritate Ecclesiæ indelibera dubitent. Non crederemus Evangelio, inquit ipse (10), nisi auctoritas me firmaret Ecclesiæ. Veritas Ecclesiæ est ergo evidens evidenter, morali proprie dicta; dubique indelibera nihil profis impedit, quoniam evidenter hæc sit in genere per se perfecta; licet non fit infarbitur ab obsecrante mysteriorum, quae nobis Deus revelavit; et quod non sit evidens metaphysica simili evidens scientia, aut evidenter primorum principiorum. Evidens est, Petrum ex. gr. & Paulam, Patrem, & Matrem Jacobi probata fidei esse, & Jacobum esse corudem Filium. Ut talen eum ipsi agnoscam; nativitas enim ipsius, Baptisma in eum collatum, ipsius institutio, ipsiusque tandem matrimonialis contractus de hac re fidem faciunt, ita quidem, ut de ea fine rationis injurya dubitari nequeat. Et certe nulla alia evidens moralis est ita perfectio. Nihil tamen minus hujusmodi ea non est, ut omne indelibera dubium excludat. Et re quidem vera aanon illud

(1) Theb. Col. 3. de iustitia, & iure prop. 9.

(2) Ibid. Prop. 10. (3) Confit. 45. Sist. V.

(4) Psl. 54. v. 10. 11. & 12. (5) Theb. Col. 3. de Sacram. in gen. prop. 4. (6) Theb. col. 3. de Bapt. prop. 6. (7) Sess. 6. de Jeph. cap. 6. & can. 3. Sess. 14. cap. 4. (8) Serm. 44. (9) Evidentia Moralis Religionis Christianæ, & Catholicæ.

(10) S. August. contra Epiph. Munib.

lud ipsa excluderet, cum hoc dubius genus repertus etiam possit cum metaphysica, & scientifica evidentiis? Philosopher sapiens de Dei existentia, animaque sua immortalitate evidenter cognitionem habet; & evidencia hec non solum moralis verum & metaphysica est. Ex hoc tamen sequitur ne nunquam hunc Philosopher posse de duabus his veritatis indubitate dubium habere? At vero si nos Christianam, & Catholicam Religionem consideramus observationes defuncta a testimonio, quae de ea nobis exhibent Prophetae, ab oppositione, quae ipsam inter, & fallas omnes Religiones, omnibus Hereticis sedes adest, ab ipsius effectibus dignis procul dubio, ut ad supernaturalem, & divinam causam referantur, a convenientia, quam ipsa habet, cum humano corde, cui mederi feliciter suscipi, a relationibus, quas ad gloriam Dei habet, quam promovere ipsi proficit, ab eis antiquitate, & extensione, ab uniformitate, puritate, & immutabilitate eius doctrina, portentosa ratione illa, qua ipsi fundata est, a miraculis denique, que Deus operatus est, & adhuc operatur ad illius confirmationem veritatem: si, inquam, ad probationes has omnes antinadvertemus, possimus ne cum P. Daniel dicere, evidenter est illis, qui nunquam Roma fuerunt, Ubiem huius nominis existere, quam evidens, nobis sit, Religionem Christianam, & Catholicam esse solam religionem veliam? Dicere ne possimus, veritatem hanc non esse moraliter evidenter evidenter proprie dicta? Id dicto profecto nequit, quin Socinianismo, & Religiosis Indifferentismo aditus aperatur; quin obsecrata ponatur Infidelium conversionis; quin inutile reddatur, quantum in nobis est, id omne, quod prudentia, pietas, & autoritas magni Regis nostri praecepsit, ut converterentur Heretici, & ad Catholicam Ecclesiam communione rem vocarentur.

Ytambertus (1) non quidem dixit, quod eum dixisse, P. Daniel affirmit. Ytambertus enim non negat, Catholicam Religionem esse evidenter evidenter moralis proprii dicta; sed loquitor de evidentiis metaphysica fidei obsecratis opposita, & ab auctoritate omnino independente, quem revera Manichaie expovebant, ut ad Catholicam Religionem amplectendam cogenerant, & qualem in lectam suam ingredientibus ipsi promittabant, sicut manifestum ex illis S. Augustini testimonio, quae Ytambertus ipsa adserit. Se dicentes, zerribus auctoritate separata, mera, & simplici ratione, qui se audire videntur, introductos ad Deum, & ergo omni literatur.

P. Daniel (2) non meliori successu rem suam peragit in aquivocationis Apologiam. Deum illis usum esse, carmen utrum fuisse a Iesu Christo consecratum, contendit. Tu tamen aperte intelligis, P. Daniellum figuratas, & metaphoricas loquendis rationes, nec non parabolam cum aquivocationibus confundere. Habetur enim in Scripturis, Lazarus amicus noster dormit... Dilexite Tenebras hoc, & in tribus diebus rediificabo illud: sed a Iesu Christi loquendi modi figurati sunt, non vero aquivoci. Et certe modis his non est ipsius, ut rem diversam ab ea, quam ipse animo suo revolvebat, Apostolis suis credentiam traheret; sed eo fine dumtaxat, ut eos influeret; nunquam vero ut falceret. Si autem Iesu multiplices, quos Sacram Scripturarum Litera continet, aquivocationes sunt, patiter aquivocationes Prophetiae omnes, nonneque praecognitiones illarum, quas sibi parabolis Discipulis suis tradere Jesus Christus solebat. Et hinc timendum est, ne confusus res procedat, ut aquivocatio Deus ipse predicetur. Quod cogitari non potest? Et sine gemitibus, atque lacrimis pronunciari? O ubi opis, dicit cum S. Augustino potest, fones lacrymam! (3)

Distinguere autem aquivocationes a restrictionibus mentalibus an non est inanis prout, futuus subtilitas? Quid enim ad aquivocum faciendum requiritur? An non sufficit, ut verbum proferatur duplicitem sensum habens, quorum unum intra nostrarum retineamus, alterum vero illis, cum quibus loquimur, credendum exhibeamus? Porro hac an non est etiam restrictionis mentalis, & mendacii notio? Ita profecto S. Augustinus fensis dicens (4): Qui enim aliud habet in animo, aliud verbit, vel quibuslibet significacionibus enunciatur, mentitur. Tandem si Deus ut aquivocationibus potest, potest etiam iurisprudenter proferre ad illas confirmandas. Nos ergo ad ipsius imitationem istud uti; & ut fides nobis adhibetur, juramenta & nos pariter pro-

(1) S. August. Lib. de util. credendi, & prima Recreat. cap. 4. Ytambert. in p. 2. disp. 11. art. 4°.

(2) Injuriam est Deo affirmare, eum posse aquivocari uti.

(3) S. August. lib. contra Mon. cap. 18.

(4) Ibid. cap. 3. (5) Hoc ei usque sevare, dicere exigit sententia postea causa periculi insuperabilitatis.

(6) Societas Iesu Probabilitatis Mater. (7) V. Epist. ad P. Alex. pag. 1. (8) 3. Reg. cap. 3. v. 27.

(9) Jesuitarum probitas nihil doctrinam eorum justificat.

mentum pro causa sua quidam ex Socinianis desumunt, cui, melius profecto sibi, veritatem confuleret P. Daniel, si responderet, quam reipsa sibi, & veritati confusat, dum tempus iniuriter infiniti furtivos Libellos, anonymaque Epistolas conscribendo. Licitum est, inquit ipsi (1), sequi opinionem probabilem in concursu etiam probabilioris, & tutoris, ut Je- fuita decent; & tunc opinio aliqua haberi debet probabilis, quando eam enunciant, & defendunt Theologi, quorum auctoritas consideratione digna est, magnique habenda in Romana Ecclesia: Atqui opinio contraria illi, quo Confusibilatatem, Divinitatem Verbi defendit, tuia fuit a Patribus, qui ante Concilium Nicenum floruerunt, nimis a SS. Justino, & Ireneo, a Tertulliano, & Theophilo Antiocheno, a S. Clemente Alexandrino, ab Origeni, Hippolyto, Arnobio, & a Laetitio, ut P. Petavius doctriu. Jeluton demonstravit: Ergo in hac opinione perfekte tua conscientia possimus. Si vero hunc argumentum & illud Sociniani adderent, quod Lugdunensis Collegii Jesuita, & eorumdem Apologista eis present, videlicet evidens non esse evidentiis morali propriis dicta, foliam Catholicam Religionem veram esse; an non sine veritatis injury dicere possimus, coram doctrinam Socinianism, & Religiosis Indifferentism, quin de hoc ipsi copiente, aditum aperire?

V. Societas Iesu Missionari Sines (2) sunt, ut mihi quidem est, videntur, veneratione digni oblatione tum probitatem, cum labores. Id tamen non verum, quin mihi pertinueant, in errore illos verari, dum cultum, quem Sines Confucio, sive Majoribus praestant, idololatricum non esse, neque superstitionis, affirmant; & docent, nullus est de hoc Neophytus illis, quorum conscientias ipsi dirigunt, scrupulum incutientium, PP. Joannes Baptista Morales, Dominicus Navaretus, de Citzopolitanus Archiepiscopus, & Joannes Polanchus evidenter Romae coram Congregatione de Propaganda Fide an. 1645. & 1669., veram Idolatriam esse haec Sines ceremonias, demonstrant. Verum quidem est P. Martinum Jesuitam, cum an. 1656. aliter omnino expothesit, Decretum specie tenus contrarium illi, quod P. Morales an. 1645. obtinuerat, surripuisse; sed cum a P. Polancho Dominicanu an. 1669. rem totam melius, & penitus incollexisset Sacra Congregatio, primum Decretum omnino vim suam habere, declaravit. Et celebrat Navaretus tria hoc Decreta profect, & cunctum hunc non mere civilem, sed religiosum, veramque Idolatriam esse, demonstret. Novus autem Apostolicorum Vicariorum, aliorumque Sinesium Missionariorum Nunciis paulo post istorum genitus, & querimoniae de ceremoniis isdem ad Sacram Congregationem detulit, & Sacro illi Tribunal monumenta rei veritatem comprobantia subiecti. Quae ad causam hanc pertinent, omnia jam statuta sunt, & folium attendamus oportet de ea iudicium, sicut eventum attendimus processus illius, qui num Romae a Congregatione Rituum multa cum diligentia perficunt, de Illusterrissimi ac Reverendissimi in Domino Patris Venerabilis Joannis de Palafoc Angelopolitanus Episcopi Beatae.

VII. In Ecclesiis exordiis, a Demonie incitatus, Philosophatus fabulosam Apollonii Tyanii vitam scripsit, & ex Philostrato narratione Hierocles famosum illum Praefatissimum Salvatorem nostro Iesu Christo comparavit in illo Libro, cui titulus: Φίλαρος, id est Amicus veritatis, ab Eusebio Cesariensi confutato. Nobis hodiernum fabulosum Philostrati Confutatio exhibentur; & illi septuaginta duo Discipuli, diuocimque Apostoli assignantur. Cultus eidem praeditus cum illo confunditur, quem Iesu Christo praeclarus solemus; & Religio quidam Missionarii, hunc cultum innocentem esse, contendunt; eo quod falloput, cultum hunc non esse, nisi quandam civilem honorem, quem Sines Confucio, seu Ius Magistrum, tribuit, quamvis Summus Pontifex Innocentius X. cultum hunc nullo modo permitti posse, declaraverit. Lacrymas ergo nos quæso super hæc Ecclesiæ mala, que nimis opiniorum libertas genuit, effundamus: adhærangeatque Sacris Litteris, & Traditioni. Deum infusus regemus, ut PP. Jesuita suos his principiis sensus dirigant; adeo ut omnes Iesu Christi Ministri eadem omnino loquantur, dum eis docent Moralem. Falluntur autem PP. Jesuita, si me eos non reverenter, & non amare, arbitrantur. Eorum ergo Amicus sum, & publica testimonia mea erga ipsorum Societatem reverenter exhibeo; sed magis amicus sum veritatis, cuius numerus quam cauam proditoris agam, ut hominibus placeam.

Nat. Alex. Opus.

K. ter.

1. Neque naturæ Angelicæ, neque humanae communales est visio beatifica, aut illa gratia Theologica. Unde contra Bajnum, & Janenium alterius, possiblemente esse statum naturæ purum. 2. Homo non potest per folias naturæ vires gratiam Theologicam mereri, illam impetrare, aut ad illam se positive disponere, aut posse aliquod opus per modum conditionis infallibiliter cum gratia connexum. 3. Potest homo in statu naturæ lapide elicer aliquos actus honestos, & bonos moraliter.

De Gratiæ.

(1) Socinianorum argumentum.

(2) Erroris Jesuitarum, quod ad Sines ceremonias attinet.

Interim summa animi mei reverentia me esse credas velim.

TUI

Hamilianus, & Studioſissimus Famulus.

THESES THEOLOGICÆ.

JESUITARUM LUGDUNENSIVM

Die 26. Augus. 1697. propagata, & censoris notis dispueta, & confusa.

THESES THEOLOGICÆ

De Actibus Humanis.

ter. Hinc, sed præstern ex gratia Redemptoris, contra Baum, & Janenium colligitur, non omnia infideli opera esse peccata. 4. Non potest homo solus natura viribus velle, vel perficere bonum aliquod opus ad salutem eternam pertinens abuso speciali, ac interiori gratia Dei. 5. Omnes actus salutares, & gratie ad illos necessarii sunt intrinsece supernaturales. 6. Danus hominibus lapsis gratia vere, & pure sufficietes, ut contra Janenium definitum est ab Ecclesia. 7. Datus omnibus adultis gratia sufficiens, quoties inflat aliquod preceptum divinum, quod sine tali gratia observari non potest: neque enim Deus homini precipit impossibilia. 8. Gratia divine efficacia talis est, ut non necessiter voluntatem. Hinc non constituit in predestinatione physica, vel moralis, neque in Decreto Dei absoluto prædestinatio confitetur. 9. Non est etiam gratia formaliter efficax per se, & ab intrinseco: nec illud unquam dixit Augustinus. 10. Nos cum D. Augustino affirmamus, gratiam esse formaliter efficacem per hoc præfite, quod est congrua.

De Fide.

1. Obiectum materiale fidei non est necessario invi-
dens; possumusque esse simul in intellectu duo actus, alter scientie, alter fidei. 2. Immo potest unus, idemque actus fieri ex motivo fidei, scientie, & opinionis. 3. Propositio deduta ex duabus præmissis de fide, vel ex altera revelata, & altera non revelata, sed evidenti naturali evidenti metaphysica, vel physica, vel morali stirita, est ipsam obiectum fidei. 4. Hinc si-
cuit Ecclesia infallibilis est in questionibus juris; pariter infallibilis est in questionibus facti cum iure con-
neci, que ad fidem, mensagis pertinent. 5. Non est evidens evidencia moralis dicta, Catholicum Religionem esse veram; sunt tamen mysteria, que creden-
da proponit, evidenter credibili, & evidenter creden-
da assentis super omnia firmissimo. 6. Obiectum for-
male fidei est sola prima veritas; revelatio vero divina est tantum illius conditio, sine qua non, neque est obiectum illius formale inadiquatum. 7. Nullo modo potest Deus falsum revelare, aut teleti: pietate tamen ut verbis sequivocis, itaque aliquando uts est. Unde constat ipsum aquivocorum non esse per se illicitum; ac licere aliquando uts uti, cum scilicet alicet causa legitima. 8. Nunquam tamen licet uti refractionem mentali, quam multi cum sequivocis male confundunt. 9. Actus fidei ultimo revolvitur in primam veritatem re-
velationem; auctor vero voluntatis, quo hic adhuc impa-
tientur, in motiva credibilioris. 10. Actus fidei est esen-
tialiter verus, summe certus; aliquis necessarius ad salutem necessitate modi.

De justitia, & iure.

1. Jus proprietas reæ definitur potestis libera ad certos usus rem aliquam adhibendis, exigens per se, ut violator ei, cui inest, fratre satisficiat. 2. Potest se-
jungi dominum ab iusta facti, tunc in rebus, que unico usu consumuntur, tunc in iis, que usu unico non consumuntur. 3. Homo non habet dominum directum in vitam suam, sed tantum utile, & est illius uitarius, non vero dominus. Potest tamen aliquando indirecte se occidere, quamvis nungiam directe id ipsi licet sit. 4. Non potest esse dominum ejusdem rei pro eodem instanti reali simus in duobus; neque permanenter, nec transienter. 5. Beneficari habent dominum in redditus Beneficiorum suorum; neque tenent ex iustitia superfluum pie impenderi, sed ex religione tan-
tum. 6. Gemina solutio ejusdem debiti praterit, aut prælensis fieri non potest ex motivo iustitia, sicut nec anticipata solutio; sed debet adhuc esse motivum libe-
ralitatis, cum motivo justitia conjunctum. 7. Non da-
tur in Deo iustitia communitativa fratre sumpta respectu creaturarum; datur tantum late sumpta, & secundum quid: potest tamen creatura rationalis exercere erga Deum iustitiam communitativa fratrem. 8. Usura est prohibita non solum iure Canonico, & positivo divino, sed etiam naturali. 9. Non est usura sperare, & intendere ex mutuo gratiam, & benevolentiam mutuari; sicut nec exigere aliquod supra fortē, ratione damni emer-
gentis; aut luci cessantis, vel proper verum, & morale periculum ipsius fortis vel amittenda, vel difficile recuperanda. 10. Tres contractus liciti sunt, etiam summi, & aequaliter initii.

De Sacramentis in genere.

1. Sacramentum in genere, seu prout complectitur omnia Sacraenta tam Veteris, quam Evangelica Le-

gis, bene definitur symbolum sensibile gratia fantas-
cam, a Deo institutum ad ejus collationem signifi-
candum, & ad conferendam ex opere operato aliquam
sanctitatem. 2. In eo præstern differunt Sacraenta
Nova Legis, a Sacraentis Antiquis; quod Sacra-
enta Nova Legis contineant, & caudent gratiam ex Christi
institutione; Sacraenta vero Antiqua non illant
caudent, 3. Intentio Ministrorum Sacraentum confi-
cient, est aliquid ad ejus effectum requisitum; ita ut
sine illa Sacraentum sit nequa nullum. 4. Ad Sacra-
mentum validitatem, ut intentio Ministrorum sit actualis; sed
sufficit virtualis. 5. Omnia Sacraenta Nova Legis
sensibilem divinam intelligentiam longe remoti sunt,
in hoc Scripturam Sandarum Evangelico Verbo for-
mam reprehendamus, & dicatur nobis: Quomodo vol-
lante credo, si trahor? Ego dico, parum est voluntate,
etiam voluntate traheris. Quid est trahi voluntate?
Delectare in Domino, & debet tibi petitiones cordis
tu. Est quedam voluntas cordis, cui panis dulcis est
ille coelitus. Porro si Postea dicere hec: Trahi sua
quemque voluntas; non necessitas, sed voluntas, non
obligatio, sed delectatio: quanto fortius nos dicere
debemus, tunc hominem ad Christum, qui delectatur
veritate, delectatur beatitudine, delectatur iustitia, de-
lectatur semper vita, quod totum Christus est? Lib.
de Precept. Sanctorum cap. 20. Agit quippe Deus, quod
vult inconditus hominum, vel adjuvando, vel inclinando,
ut etiam per eos implorante, quod manus eius, &
confusione prelinquatur fieri. Frustra itaque etiam illud,
quod Regum, & Paralipomenos, Scriptura teste probavimus,
cum Deus vult fieri, quod nominis voluntatis homi-
nibus oportet fieri, inclinavit eorum corda, ut hoc ve-
lin, & sic inclinante, qui in nobis mirabilis modo, & inef-
fabilis operare & velle, ad caufam, de qua differimus,
non pertinet dixerat. Lib. de Corrip. & Grat. cap. 14.
Ac per hoc Deus omnipotens, qui erat cum illo (Da-
vid), adduxit illos, ut cum Regem constituerent. Et
quomodo adiuxit? Nunquid corporibus illos vinculis alligavit? Intus egit, corda tenuit, corda mouit, col-
lege voluntatibus eorum, quas ipse in illis operatus
est, traxit. Epistola 157, ad Hilarium. Hac enim
voluntas libera tanto est liberior, quanto favior:
tanto autem favior, quanto divina misericordia, gratiæque subiectio... Neque enim voluntatis arbitrium
sollicitus, quia juvatur: sed ideo juvatur, quia
non sollicitus. S. Proph. Carnim de Ingratis pat. 3.

De Penitentia.

1. Sacramentum Penitentiae intrinsece constituitur et
ab sollicitatione Sacerdotis, tanquam forma, & ex contri-
tione, & confessione, tanquam materia. 2. Satisfactionis
non est pars essentialis, sed tantum integralis Sacra-
menti Penitentiae. 3. Dolor ad Sacramentum Penitentiae
potest esse debet effe verus, formalis, supernaturalis,
efficax, & universalis. 4. Sacramentum abso-
lutionis, & paenitentie peccatorum Sacerdos imperit, non
declarat simpliciter peccata remissa, sed ea vere con-
donat, ac remittit. 5. Omnis Contritio charitate per-
fecta, cuiuscumque sit intentionis, extra Sacramentum
semper justificata; contra quoniam lenferme Bajus, Jan-
enus, & nonnulli alii. 6. Contritio imperfetta, qz &
& Attrito dicitur, debet esse supernaturalis, & ex mo-
tione honeste, ut ex turpitudinis peccati consideratio-
ne, aut ex metu gehennæ; tunc autem sufficit ad va-
lorum, & effectum Sacramentum Penitentiae, ut certo col-
ligitur ex Concilio Tridentino. 7. Ad validitatem
Confessionis Sacramentalis necessarium est acculare cir-
cumstantias, malitiam peccati, notabilitatem aggravat-
tes. 8. Datur preceptum divinum de Confessione Sa-
cerdoti facienda; quod preceptum non solum obligat
per se in articulo mortis, aut praefatis illius periculo,
sed etiam lapsus in vita obligat. 9. Non satisfecit pre-
cepto Ecclesiastico Confessionis annus per Confessionem
invalidum. 10. Forma absolutionis efficitur regi-
ta confitit adequate his verbis: Absolvo te a peccatis
quorum verborum verus sensus est: Confer tibi gra-
tiam ex te remissivam peccati.

Propugnabunt in Asia Collegii Logudorensis Sr. Tri-
nitatis Societas Iesu die 26. Mensis Augu. mane ab
8. hora ad 10. vesp. a 3. ad 5. an. 1697. Apud Joa-
nem Coutavoz in via nigra.

CENSORIÆ NOTÆ

De Actibus Humanis.

PROPOSITIONE VI.

Tertius. Ex hac libertate nostra essentia sequitur,
cum ea pugnare necessitatem omnem antecedentem,
tunc ab extrinseco veniat, quia cogit invitio, tunc
ab intrinseco, que trahat volentes.

Censura. Hec propositio, quatenus necessitatem infalli-
bilitatis ex gratia effectus trahent, & indeclinabilitas
ter agentis, & movebris voluntatem, motione, aequo or-
atione ortam, cum libertate nostra pugnare afferat, sed
etiam erroris, doctrinae S. Augustini, & Ecclesie a-
rogans.

Probatio Confessio. Jo. 6. 44. Nemo potest venire ad

me, nisi Pater, qui misit me, traxerit eum. S. Augusti-

lib. de corrept. & Grat. cap. 12. Subuentum est igitur

infirmitatem voluntatis humanae, ut divina gratia inde-

clinabiliter, & insuperabilitate ageretur, & id est quam-

vis infra, non tamen deficeret, neque advenitatis

aliqua vinceretur... Infirmis servavit Deus, ut ipso

dono invenitissime, quod bonum est, veleant, & hoc

defere invenitissime nolent. Cap. 8. epis. libri: Quan-

do rogavit (Christus), ne fides eius deficeret (Peri);

quid aliud regavit, nisi ut haberet in fide liberinam

for-

OPUSCULA.

fortissimam, invictissimam, perseverantissimam voluntatem? Ecce, quemadmodum secundum gratiam Dei, non contra eam libertas defenditur voluntatis. Voluntas quippe humana non libertate consequitur gratiam, sed gratia portis libertatem, & ut perlevert, delectabilem perpetuatatem, & insuperabilem fortitudinem. Tract. 26. in Joann. Evang. cap. 6. Noli te cogitare in-
vitum trahi: trahitur animus & amore. Neque timere debemus, ne ab hominibus, qui verba perpendunt, &
rebus maxime divinis intelligentes longe remoti sunt, in hoc Scripturam Sandarum Evangelico Verbo for-
mam reprehendamus, & dicatur nobis: Quomodo vol-
lante credo, si trahor? Ego dico, parum est voluntate,
etiam voluntate traheris. Quid est trahi voluntate?
Delectare in Domino, & debet tibi petitiones cordis
tu. Est quedam voluntas cordis, cui panis dulcis est
ille coelitus. Porro si Postea dicere hec: Trahi sua
quemque voluntas; non necessitas, sed voluntas, non
obligatio, sed delectatio: quanto fortius nos dicere
debemus, tunc hominem ad Christum, qui delectatur
veritate, delectatur beatitudine, delectatur iustitia, de-
lectatur semper vita, quod totum Christus est?

inter errores a Stephano Parisensi Episcopo condem-
natos an. Domini 1270. die Mercurii ante festum B.
Nicolaï hyemalis: quos qui scinderet, vel affe-
raret, tunc ab eodem Episcopo sunt excommunicatis.

De Peccatis.

PROPOSITIONE IV.

Tertius. Dari non potest peccatum mere philosophi-
cum; verum etsi esset possibile, falso est, ut opinione excusari
possit omnia sceleris perditissimorum hominum.

Censura. Hec propositio, quatenus negat, ex peccato
mere philosophico falso est, ut excusari omnia sceleris per-
ditissimorum hominum, qui Deum vel ignorat, vel de
Deo actu non cogitat, falsa est; illud Decretum Alexander
VIII. Pontificis Opt. maximi die 24. Augusti an. 1290.
edito, quo peccati philosophici confessari illud damnatur:

nam aperit ad propugnandum errorum, & temera-
riam peccati philosophici Declarat, cum tam innoxiam esse, & a perniciose, scandaloque consequenti dissimile
contendit. Opinione prædicta vocat propositionem, que
ab Ecclesia damnata est, ut erronea. Hac opinione, &c.
Excusari denique potest omnia sceleris perditissimorum
hominum hanc (ut logitur) opinionem, negat; excusari
potest plurima, vel certe aliqua non differt, que scilicet
ab eo sunt, qui Deum vel ignorat, vel de Deo actu non
cogitat. Vel etenim excusari negat, ut gravia peccata non
sunt, quoniam etenim excusari forte vult, ut non sint of-
fense Dei, neque peccata mortalia, & eterna pena di-
gnata, ut peccati philosophici vindice locuti sunt.

Probatio Confessio. Secunda ex duabus propositionibus
ab Alexander VIII. die supradicta damnatis est. Pe-
ccatum Philosophicum, seu mortale, est actus humanus dis-
conveniens naturæ rationali, & rectæ rationi. Theologum
cum vero, & mortale est transgressio literarum divinae Legis.
Philosophicum quantamvis grave in illo, qui Deum ignorat,
vel de Deo actu non cogitat, est grave peccatum; sed
non est offensa Dei, neque peccatum mortale, difformis
anticitione Dei, neque eterna pena dignum. Secundam
tamen hoc propositionem summus Pontifex declaravit,
fundatam, temerariam, plura acutum offendit, &
ut talen, damnandum est, scilicet damnatur, &
prohibetur; ita ut quicunque illum docent, defendent,
ediderint, aut de ea etiam disputaverint publice, seu
privatim, nisi forsitan impugnando, ipso factis incident in
excommunicationem, quia non possit ab alio, propter quam
in articulo mortis, nisi a Romano Pontifice absolvit.

Adu. vel omidio, que non est libera transgreffio
divinae Legis, ad peccatum non impunatur, neque
eterna damnationis reum hominem constituit. 1. Peccatum
utque adeo voluminare est malum, ut nullo modo sit
peccatum, si non sit voluntarium; & hoc quidem ita manifes-
tum est, ut nulla hinc Doctorum paucitas, nulla indecorum
turba illius. Quae autem negandam est, peccatum commit-
ti, aut fatendum est voluntate committi; utique libera. Un-
de a S. Augustino alibi distinxit. 2. Voluntas resumpta
vel consequendi, quod iustitia vetat, & unde liberum est
affinare. Itaque vel possibiliter est peccatum, quod mere
philosophicum appellant, actus scilicet humanus discon-
veniens naturæ rationali, & rectæ rationi, qui tam
non est transgressio literarum divinae Legis; non est of-
fense Dei, neque hominem faceret eterna pena obnoxium.
Thefis itaque illud Pontificis Decreto, cum id sequi negat, etiam peccatum mere philosophicum
affiratur, & systema errorum, temerariam, & scandalo-
sum peccati philosophici a Sede Apostolica damnatum,
innoxium esse oblique propugnat, & ad quædum
nuntiat taxat metaphysicam de possibili pertinere in-

De Peccatis.

PROPOSITIONES V. VI. ET VII.

Tertius. Licer sequi quamcumque opinionem certo
prædicta probabilem, quando est eque, aut minus
probabilis, quam opposita. Quia sententia fratrum
probatur vox est, non laxe fallitatis: quinquies contrariant
sententiam solutionis morum disciplinae non minus oc-
casione probare contendit. Neque sententiam nostram
infirmant ulice propotiones in materia probabilis
a Summis Pontificibus damnatae, sed etiam potius con-
firmant. Opinionem probabilem vocamus eam, quia
naturæ speciem veri, ut afferunt nonnulli, ad calum-
nias innocentibus struendas.

(1) Pedagri.

*Centura. Haec propositiones respectice false sunt, erro-
ne, civilitatis, calumniae, censoriae, & infraactio-
nibus Reverendissimorum & Religiosissimorum Episcoporum,
& Decretis Summarum Pontificum temere illudentes.*

*Probatio Censure. Propositiones ab Innocente XI.
damnatae. 3. Generatim dum probabilitate five intrin-
seca, five extrinseca, quantumvis tenui, modo a pro-
babilitate fribus non exatur, confidatiquid agimus,
semper prudenter agimus. 4. Ab infidelitate excusabili-
bus non credens, diffusa opinione minus probabi-
litas. 2. Probabilitate extimo, iudicem posse judicare
juxta opinionem etiam minus probabilem; 1. Non est
illidcum in Sacramentis conferendis sequi opinionem
minus probabilem de valore Sacramentorum, reliqua tutio-
re, nisi id veteri lex, conventione, aut periculum gravis
damni incurriendi. Hinc sententia probabili tantum uten-
dum non est in collatione Baptismi, Ordinis Sacerdotia-
lis, aut Episcopalis.*

Propositio a pluribus Episcopis Gallicanis damnata.

*(1) In questionibus de bono, vel male, iusto, vel
illicito, iure divino, vel humano, potest qui feni-
opinione minus probabilem, minime tutam, relata
probabiliter, & magis tua, etiam tibi nota, ut tali.*

*S. August. lib. 1. contra Academicos cap. 4. Quisquis
minus instans, cum oportet, veritatem querit, is
ad finem hominis non pervenit. Quisquis autem tan-
tum, quantum homo potest, ac debet, dat operam in-
venienti veritati, etiam si non inventat, beatus est,
qui eximiuit a peccato: totum enim facit, quod ut
facit, ita natus est. Idem lib. 22. de Cris. Del. cap. 23.
Excubandum est in opere verisimilis fallat, ne deci-
piat sermo veritus, ne te tenebre aliquip erroris of-
fundant, ne quod bonus est, malum; aut quod ma-
lum est, bonus esse credatur.... ne in ea, quae agen-
da non sunt, cupido precipitat. Religiosissimum, &
eruditissimum Carnavalis Bellariorum in Admonitione ad Epis-
copum Thebaensem necipit suum: Si quis, inquit, ve-
lit in tuto salutem suam colloquere, & simili orporeat
eum Episcopali Officio fungi, is omnino debet de oculo
controversia certam veritatem inquirere; & non refi-
cere, quid multi hoc tempore dicant, aut faciant. Et
si rei certitudo non possit ad liquum apparetur, debet
omnino tutorem partem sequi, & nulla ratione, nul-
lius imperio, & nulla temporali utilitate proposita ad
minus tunc declinare. Agitur enim de summa rei,
cum de salute aeterna tractatur, & facilium est con-
scientiam, erroneam aliorum exemplo inducere, & eo
modo conscientia non remordente, ad eum locum, ubi ver-
mi non moritur, & ignis non extinguuntur, descendere. De-
bet ipsum, & filios eius Cardinales Probabiliter illu-
laxi inimicos, & tuorum, aut saltu probabiliorum
sententiarum tenaces, tam facti, quam scripti, jam
vita fundos nominare venturum. Inter tam multos co-
rumdem, qui usque modo sanctitatem, aut doctrina in-
signi sternerunt, vix, credo, inventetur aliquis, qui
alter testentur, aut docerent: immo & ex illis, qui
modus superfluit, tam intra, quam extra urbem,
prudentia pietate, ac eruditio conficiunt, ac toti Orbi
Christiani notis, quorum iudicia, ac sententia mihi
frequenter colloquio, ac variis congregibus innote-
scunt, nemo est (quantum capio), qui tam in theo-
rica, quam in praxi non censeat, sequendum omnino
esse sententiam tuorum, vel saltum longe veriorem,
ac probabiliorum. Atque in sacris hinc Congregatio-
nibus quotidie occurunt innumerae causae, quarum de-
ciso ex facili Conciliorum Canonibus pender. Ubi
autem varia occurunt sententiae, illa omnino prefer-
tur, que omnibus hinc inde consideratis, tunc videtur,
aut iuri, & aquitati conformior. Nimis hic fuit
semper spiritus Ecclesie tam in Pontificis Romanis,
Cardinalibus, Episcopis, quotquot canones Conciliorum
ediderunt, quam in, qui piatari, & doctrina laude
illo usque modo imitari sunt. Unde ab initio fer-
Pontificatus Alexandri VII. mirum est, quo zelo, qua
eruditio, & confititia, quamplurimi Episcopi pra-
stantissimi nominis, partim vita funsti, partim super-
fluitas Probabilissimum luxuriantem reprehenserint. P. Ca-
millus Soc. Iesu Theologus Eruditus in Responsis Mo-
ralibus lib. 5. q. 5. 15. In Romanorum Pontificum
responsis illud animadversus, cum de eadem re duas
contraria sententias explicant, eas probabiliores sem-
per esse complexos. Reverendissimum P. Thysius Gon-
zales Soc. Iesu Propositus Gentilis in Tract. de recto usu
opinionum probabilitum dicit. 13. cap. 2. Illa, inquit,
sententia fuit inaudita usque ad finem precedentis fa-*

culi. Omnes, namque antiqui, adhuc licetum partis
minus tuta, seu faventes libertati aduersus legem re-
quirunt, quod vel illa sit moraliter certa, vel falso
absolete, & simpliciter probabilior sententia tutiore.
Idem. Ex eo, quod nulla mentio hujus doctrinae de
licito usu opinione minus tuta in occursu tutoris, &
operari ipsi probabiliori auctoritate repertiorum, ne-
qua a SS. Doctoribus scholasticis, qui a Patribus suam
doctrinam accepterunt, nequa a Theologo illo, qui an-
to praeferit sacramentali scriptori, in tradita; confi-
ciunt manifeste, illam esse novam, & in Ecclesi igno-
rante ulque ad finem XVI. Seculi. Hinc autem elic-
tit, illam esse falsam: quia incredibile est, Deum per
tot facula occultare omnibus antiquis Theologis Do-
ctrinam veram, adeo proficuum ad facilitationem Cal-
vianam, & permisum, ut omnes pricta Theologia, qui hoc
punctum attigerunt, per tota facula errarent.

De Gratia.

PROPOSITIONES VIII. IX. ET X.

*T*hos. Gratia divinae efficacia talis est, ut non ne-
cessit voluntatem. Hinc non constituit in pre-
terminatione physica, vel moralis, neque in decreto Dei
absolute praedestinatione contentum. Non est etiam gra-
tia formaliter efficax per se, & ab intrinseco: nec il-
lus unquam dixit Augustinus, Nos cum D. Augustino
affirmis, gratiam esse formaliter efficacem per hoc
praeceps, quod est congrua.

*Centura. Quantum gratia divinae efficacia talis est,
ut non necessit voluntatem; hoc tam Catholico dormi-
tum, ne quod predestinatione doctrina Thomisticorum,
& Summarum Pontificum, & a celeberrima Congregatione de
Auxiliis approbatum, secundum quam divine gratae ef-
ficacia in predestinatione physica, id est in causa Dei
preventiente, conatur ad confessionem vero, ne ipsa, effic-
aciter, non metaphorice applicante reponitur; & ex Dei
agere, absolute praedestinatione contentum, seu, quod idem
est, voluntatem preparante, & predestinante contentum,
quem in ipsa, & cum ipsa voluntate ipse fadu-
erit, repetitur. Thesis autem illa, quatenus negat
gratia Dei etiam moraliter voluntatis determinationem
que in boni fissione consistit, & gratiam per se efficacem
non esse affectum, ejusque efficaciam a circumstan-
tiis congruis pendere significat; falsa est, erronea, ipsa
Fidei nostra ininitum, quo Deus omnipotens contentum
nisi fuerit, quod volebat Omnipotens, voluntas hominis impeditum... Hoc nisi credamus, periclitatur ipsum no-
strae confessionis initium, quo nos in Deum Patrem
Omnipotentem credentes contentum. Neque enim ob aliud
veraciter dicitur Omnipotens, nisi quoniam quicquid
volit, potest, nec voluntate cuiuslibet creaturae voluntate
Omnipotens impeditur effectus.*

*Conc. Afric. 2. cap. 4. Si quis, ut a peccato purgare-
tur, voluntate nostrae Deum expectare contentum,
nostri lucem ut etiam purgari velimus, per Sancti Spi-
ritus submissionem, & operationem in nobis fieri conser-
vatur, resoluti iusti Spiritu Santo per Salomonem dicen-
tis (2) *Procuraverunt voluntas a Domino;* & Apollonio fa-
cilius praticeant (3) Deus est, qui operari in nobis
et perficere per bona voluntate.*

*In Congregatione de Auxiliis sub Paulo III. sess. 6.
Habita die 5. Novembris an. 1606. tres propositiones
sequentes de gratia efficaci summo Confessorum con-
fessio edita, & subscripta sunt, praeceptaque Regensis
Carmelitarum (4). I. Qui dixerit, gratiam; quia Deus
operari in nobis velle, & perficere, non sic mouere no-
stram voluntatem, ut ex virtute motionis Dei per eam
operari sit infinitibile, quod actu contentum, & op-
erari: ERRAT. II. Qui dixerit, gratiam ipsam ad voluntatem,
& operandam, que pertinet ad iustitiam, au-
to non esse ita operari, ut preventendo voluntatem nostram,
ipsa vera, & reali effectu premoverat, & faciat
velle, atque operari, aut ipsa ex propria voluntate vel-
le, & operari: ERRAT. III. Qui dixerit, gratiam ef-
ficaciter excitare, allicere, invitar, & faciendam voluntatem,
non tam ita ut Deus efficiens moueat voluntatem ipsam ad contentendum; sed ipsa sua contentione,
& cooperatione auxiliis Dei efficaciter adiutoria
dolorem, que ab Ecclesia Dei definitum constat; Deum
etiam in illis, quos vocat pratis, non ex parte suorum
voluntatum, sed confusione, ad ipsorum gratiam adiaceantur,
quasi ab ipsorum libero arbitrio sic penderet, quod con-
fidentes vocanti, aut velint id, ad quod sicut vocati
ad Deum hoc in ipsi operari efficaciam sua gratiam, sed
ab illis exspectet pro invata ipsi literatur: ERRAT.*

*Confutator censure factarum Facultatum Lov. 1587.
Ducentis 1588. Salmant. 1595. die 22. Iulii, quibus
nova Molina, & Lessi doctrina de Gratia confi-
xa est,*

*(1) Contra Vicarior. General. Paris. Senonens. Byzantie. Epis. Pastoral. Illustriss. Archiepisc. Rabomag. D. Jacobii
Nicolai Colbers.*

O P U S C U L A .

*illes Parisenis die 20. Augus. an. 1696. & Claudi
Mauriti Le Taller Rhenensis die 15. Julii an. 1697.*

De Fide.

P R O P O S I T I O N E V .

*T*hos. Non est evidens evidencia moralis propriis di-
cta, Catholicam Religionem esse veram.

*Centura. Haec propositio est falsa, temeraria, erronea,
fondatofa, viam ad Sacramentum, aut ad indifferen-
tiam Religionis apertens, ac Hereticorum conversionem ad
Ecclesiam Catholicam impedimentum apponit.*

*Probatio Censure. S. August. Lib. contra Epist. Ma-
nichei cap. 4. Usi hanc omittant lapidem, quam in
Ecclesia esse Catholica non creditis, multa tunc alia,
qua in ejus gremio me justissime teneant. Tenet con-
fidentia populus, atque gentium: tener auditorias
miraculis inchoavit, spenustrita, charitate austra, veni-
tate firmata. Tenet ab ipsa Sede Petri Apostoli, cui
pacientes ouea fusa post Resurrectionem Dominus com-
mendavit, usque ad presentem Episcopatum successio
Sacerdotum: tener postremo ipsum Catholicum nomen,
quod non nisi causa inter tam multas heres sic ita
Ecclesia sola obtinuit, ut cum omnes Heretici se Ca-
tholicos dici velint, quarent tamen peregrini aliqui,
ubi ad Catholicam conveniunt, nullus Hereticorum
vel Basilicam fuan, vel dominum audeat ostendere. Idem
ibidem cap. 5. Ego vero Evangelio non credrem, ni-
si me Catholicus Ecclesia communiqueret auditorias. Idem
lib. 2. contra Litteras Petilian. cap. 32. In omnia ter-
ram exiuit fons eorum, & in finis orbis tenuerunt
verba eorum (5). Hinc sit, ut Ecclesia vera neminem la-
tent. Unde est illud, quod in Evangelio ipse dixit:
Non potest Civitas absoni supramontem constituta (6).
Ideoque in eodem psalmo conneatur: In sole posuit
Tabernaculum suum (7), id est in manifestatione. Idem
Lib. contra Crescoviun Donati. cap. 36. Exstat Ecclesia
conclavis clara, atque conspicua, quippe civitas, qua
absondi non potest super montem constituta, per quam
dominatur Christus a mari usque ad mare, & a flumine
et usque ad terminos orbis terra. Idem lib. de Unitate
Ecclesie cap. 11. Expeditus illa verba Christi mox in
celo ascensu (8): Et eritis mihi testes in Jerusalem,
& in Iudea, & in Samaria, & usque ad ultimum ter-
re: habeo, inquit, manifestissimam vocem Patoris mei,
commandantis militi, & fine illis ambagiis exprimen-
tis Ecclesiam: mihi impublio, si ab eis gregi, quod
est ipsa Ecclesia, per verba hominum feduci, atque
aberrare volero.... Jam vero ista divina voces de
universa Ecclesia ita manifesta sunt, ut contra eas ni-
si Hereticis animalia pervertantur, & cocco furore latra-
re non possint. Idem Enarr. in P. 147. Non sunt tot
heres contra Ecclesiam, quoniam sunt testimonia legis
pro Ecclesia. Quia pagina non hoc sonat! Quis verius
non hoc loquitur.... Tam nullam habet distinctionem
Ecclesia Christi, & Uxor Christi, quam nullam habet
dubitacionem Corpus Christi demonstratum oculis, con-
trahactum manibus discipulorum. Ecce qui refutavit a
mortuis, utrumque ostendit: ostendit caput, ostendit
membra; ostendit ipsis, ostendit ipsis. Aut strumenum mecum credere, aut illud in damnationem huam
credere. Quid enim quia refutavit a mortuis, qui in
eodem corpore refutavit? Bene, quia cicatrices ostendit;
quia in crucifixus est, ut sepultus, ita redditus, in
quae credis: optime credis, audi illum loquendum,
& remissione peccatorum? Ubi? Per latas terras. Si
vellem illud ego dicere, iam ludans adversus Hereticos,
non illud dicerem, ita contra presentes Hereticos,
quomodo illud dixit ille contra futuros. Quid vis am-
plus? Remissio peccatorum Christi nomine predi-
catum. Ubi? Per omnes gentes. Unde? Incipiens ab Je-
rusalem: Communica huic Ecclesia. Quare letigamus
et neverunt bene quotidie legendi, quomodo Ecclesia
Catholicica per totum orbem Terrarum ita diffusa est,
ut omnino contradicatio omnis vacet, nec inventari pos-
sit aliquod telesmonium pro schismate, quoniam
neverunt bene, ideo ad inferos viventes descendunt, quia ma-
lum, quod faciunt, malum esse neverunt. Studio enim
contentio accedit, a Dicibus sui malis recedere no-
luerunt. Idem Lib. de vera Religione cap. 7. Temenda
nobis est Christiana Religion, & eius Ecclesia communica-
tio, quae Catholica est, & Catholica nominatur,*

non

(1) Psalm. 113. v. 1. (2) Prov. 10. juxta LXX. Interpret.

(3) Ad Philipp. cap. 2. v. 13.

(4) Ex Actis Congreg. de Auxiliis a Carouello ejusdem Congreg. Secretario Summa fidei descripsi.

(5) Psalm. 18. ver. 5. (6) S. Matthei. cap. 5. ver. 15.

(7) Idem ibidem ver. 6. (8) Act. cap. 1. ver. 8.

